

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.583/2025/7.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2026. január 19. napján megtartott tanácsülésen meghozta következő

í t é l e t e t :

A testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2025. június 17. napján kihirdetett 12.B.63/2024/34. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidejét 5 (öt) évre súlyosítja.

A vádlott a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

A vádlott a szabadságvesztés büntetésből a végrehajtás elrendelése esetén legkorábban annak kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Miskolci Törvényszék a 2025. június 17. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 12.B.63/2024/34. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény – a továbbiakban Btk. – 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat]. Ezért öt kettő év börtönben

végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását négy év próbaidőre felfüggesztette. A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetére kizárta a vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Rendelkezett az ügyben lefoglalt bűnjelekről, valamint az ügyben felmerült bűnügyi költségről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen – annak kihirdetését követően – az ügyészség jelentett be fellebbezést, kizárólag a kiszabott büntetés neme és mértéke miatt súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása, valamint a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése érdekében.

[3] A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.284/2025/2. számú átiratában az ügyészség fellebbezését fenntartotta. Tévesnek és nyilvánvaló elírásnak tartotta ugyanakkor az ítélet [17] bekezdésében az életveszélyes állapot 'közvetett' jellegének feltüntetését, hiszen az ellentétben áll az érinthetetlen tényállás [13] bekezdésében foglaltakkal.

[5] Az ügyészség fellebbezésének indokait azzal is kiegészítette, hogy a 2024. június 9. napján készült ambuláns lap tanúsága szerint a vádlott ismét bántalmazta a sértettet, illetve ezt megelőzően is 2024. február 23. napján, amikor a sértett a kórházba szállításakor bántalmazó férjéről beszélt, amely tények ugyancsak kizárták teszik a méltányosság alkalmazását és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését. Éppen emiatt is a sértett megbocsátása sem lehet őszinte, az enyhítő körülményként nem is vehető figyelembe.

[6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni szankciós fellebbezést a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 598. § (2) bekezdése alapján a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően, a törvényi előfeltételek maradéktalan teljesülése folytán tanácsulésen bírálta el. A Be. 598. § (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság tanácsulésen határoz akkor is, ha az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) vagy c) pontján alapul és a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott vagy védő vagy a fellebbező nem indítványozza. A felülbírált ügyben kizárólag a büntetés súlyosítása érdekében került sor fellebbezés bejelentésére, nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzését a törvényben jogosult perbeli főszemélyek (ügyészség, vádlott, védő) nem indítványozták, más fellebbező pedig nem volt, így a tanácsulésen való elbírálás törvényi feltételei fennálltak.

[7] A büntetés súlyosítására irányuló ügyészségi perorvoslat részben alapos.

[8] Tekintettel arra, hogy az ügyészség Terhelt1 vádlott terhére a jogorvoslatát kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentette be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül, figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésére.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésekre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítését érintő rendelkezésekre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok- c) pont, (5/a) bekezdés]. Értelmszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetéssel kapcsolatos rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket.

[10] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le, nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan relatív eljárási hibát [Be. 609. § (1) bekezdés (2) bekezdés a)-d) pont], ami az érdemi felülbírálatot kizárta volna.

[11] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést a vármegyei főügyészség kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés alapján jelentette be. Mértékes fellebbezésnél az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes, mely kötöttség a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában szabályozott, ún. történeti tényállásra vonatkozik.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére, nem volt észlelhető olyan körülmény, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé. Helyesen minősítette a vádlott cselekményét a Btk. 164.§ (1) bekezdésben meghatározott, de a (8) bekezdés szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetettének.

[12] Szükséges azonban az indokolás [17] bekezdését pontosítani, hiszen arra helyesen hívta fel a figyelmet a fellebbviteli főügyészség, hogy a [13] bekezdésben rögzített közvetlen életveszélyes állapot ellenére a jogi indokolás közvetett életveszélyt rögzít. Valójában a tényállás [13] bekezdéséből az is következik, hogy a halálos kimenetel az

egészségügyi beavatkozás, az idejekorán elvégzett koponyalékelés miatt nem következett be. A tényállásból azonban nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott szándéka a testi sértésen túl a sértett halálára is kiterjedt volna akár csak eshetőleges belenyugvás formájában.

[13] Az emberölés büntettének kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés büntettének elhatárolása az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Az emberölés, illetőleg ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés, valamint a halált okozó testi sértés esetében az elkövető szándéka csupán testi sérülés előidézésére irányul. (3/2013 Büntető Jogegységi határozat I/1. pont) Az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezők alapján helyesen következtetett a törvényszék így arra, hogy a vádlott szándéka kizárólag testi sértés okozására irányult.

[14] Az ügyészség által előterjesztett, a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés részben alapos.

[15] A büntetéskiszabás mindig gondos és szerteágazó értékelő tevékenységet feltételez. A büntetés kiszabása során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a büntetés törvényben rögzített céljára (Btk. 79. §) és a büntetés kiszabásának elveire (Btk. 80. §), valamint a Kúria büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményében foglaltakra. Nyilvánvaló, hogy ezek a büntetéskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai.

[16] A büntetés kiszabása körében a törvényszék túlnyomórészt alaposan feltárta az enyhítő és súlyosító körülményeket. Az eljárás jogerős befejezésének időpontjára az elkövetés időpontjához képest az időmúlás már meghaladta a kettő évet, így az enyhítő körülmények körében az is megemlíthető. Nem osztotta az ítéltábla azon ügyészségi érvelést, hogy a sértetti megbocsátásnak jelen ügyben nem lehet érdemi nyomatéka, hiszen az elsőfokon eljáró bíróság éppen a tárgyalás közvetlensége alapján győződhetett meg arról, hogy azt a sértett milyen formában tette meg. Ebben a körben a törvényszék ki is emelte, hogy a sértett az együttélésük rendezettségét is alátámasztandó, folyamatosan jelen volt a bírósági tárgyalásokon.

[17] Nem hagyható figyelmen kívül azon büntetéskiszabási gyakorlat sem, hogy büntetlen előéletű vádlottaknak, akik első ízben kerülnek összeütközésbe a törvénnyel, általában kerülni kell a törvény szigorának teljes érvényesítését, és ha van esély rá, akkor olyan tettarányos büntetést kell alkalmazni, ami lehetőséget ad számukra, hogy felmérjék cselekményük súlyát, és annak lehetséges következményeit annak érdekében, hogy változtassanak életvitelükön és elkerüljék az újabb összeütközést a törvényekkel.

[18] Megjegyzendő, az eljárás során megállapított történeti tényeken túl további, a vádlott cselekvőségét vélelmező tény a büntetés kiszabása körében sem lehet figyelembe venni.

[19] A fellebbviteli főügyészség által sugallt azon tény, hogy a vádlott 2024. február 23. napján majd 2024. június 9. napján ismételten bántalmazta a sértettet, valójában a korlátozott fellebbezés miatt rögzült tényállás meg nem engedett támadását jelenti, egyben sérti ezen cselekmények vonatkozásában vádemelés hiányában az ún. vádelvet, a bíróság vádhoz kötöttségét, egyben az ártatlanság vélelmét is. Ezen körülményeket jelen eljárásban ezért súlyosító körülményként nem lehet figyelembe venni.

[20] A törvényszék egyebekben törvényesen határozta meg a vádlottal szemben kiszabott büntetés nemét és mértékét. Helyesen ítélte meg azt is, hogy indokolatlan lenne a vádlottal szemben a Btk. 82.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti ún. enyhítő szakasz alkalmazása.

[21] Az ítéltábla osztva azonban az ügyészségnek a büntetés súlyosítását célzó indítványát, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés felfüggesztésének próbaidejét felemelte az alkalmazható maximális öt év időtartamra a Btk. 85.§ (2) bekezdés alkalmazásával. Terheltl vádlottat a kiszabott büntetés így a lehető leghosszabb távon kényszerítheti törvénytisztelő életmód szabályainak a megtartására és a társadalmi együttélés minimumaihoz történő alkalmazkodásra.

[22] Helyesen mutatott rá az ügyészség a jogorvoslatában, hogy akit hozzátartozó sérelmére személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélnék el, az a Btk. 69. § (2) bekezdés d) pontja alapján pártfogó felügyelet alatt áll. Figyelemmel arra, hogy a Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés szerinti testi sértés büntette a Btk. 459.§ 26. c) pont alapján személy elleni erőszakos bűncselekmény, ezért az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll. A Btk. 71. § (4) bekezdése szerinti külön magatartási szabály előírása - az eljárás során feltárt és a felülbírált határozatban megjelenített adatok közül különös tekintettel a sértetti megbocsátás tartalmi jegyeire - nem mutatkozott szükségesnek, a Btk. 71. § (5) bekezdése alapján szem előtt tartva a vádlott büntetlen előéletét, rendezett életvitelét is.

[23] Az előzetes bírósági mentesítés mellőzésével kapcsolatos indokolásrészt (elsőfokú ítélet [30] bekezdés) szükséges kiegészíteni azzal, hogy az érdemteleniséget a bíróság a Btk. 102.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

[24] A feltételes szabadságra bocsátást érintő, a vádlottat a kedvezményből kizáró rendelkezés azonban téves. A Btk. 38. § (1) bekezdése előírja, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a bíróság az ügydöntő határozatában megállapítja a feltételes

szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy – a (4) bekezdésben meghatározott esetekben – azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt.

[25] A törvény és a követett gyakorlat szerint ha a bíróság a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, akkor kizáró körülmény hiányában megállapítja az ügydöntő határozatban, hogy a terhelt a végrehajtás elrendelése esetén mely időtartam letöltése után bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A feltételes szabadságra bocsátás kizárásáról azonban a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontjában írt ok (a hozzátartozó sérelmére elkövetett nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélet) miatt, mint jelen esetben viszont nem rendelkezhet. Egyrészt azért nem, mert a törvény kifejezetten végrehajtandó szabadságvesztést rögzít a Btk. 38. § (5) bekezdésben [miként a (4) bekezdés e) pontjában felsorolt cselekmények elkövetésekor is], másfelől a Btk. 38. § (1) bekezdése a (4) bekezdésben meghatározott esetekben írja elő határozott és egyértelmű kötelezettségként a kedvezmény kizárását. A törvény grammatikai és logikai értelmezéséből következik, hogy a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésnél, ahol a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontja alapozná meg főszabályként a kizárást, nem lehet kimondani, hogy a terhelt a végrehajtás elrendelése esetén feltételes szabadságra nem bocsátható. Ezt kifejezetten a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásakor írja elő a törvény. A felülbírált és vizsgált esetben az általános szabály érvényesül, azaz a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont alapján a vádlott feltételes szabadságra bocsátható, legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon, melyet viszont valóban rögzíteni kell a határozatban. Ezen okok miatt a részletezett rendelkezést az ítéltábla módosította, megállapítva, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátható az idézettek szerint a végrehajtás elrendelése esetén. E körben nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés ún. feltételes elítélés, mely lényegében egy függő jogi helyzetet teremt és az elrendelést, amikor szóba kerülhet a tényleges töltés és tartama, jövőbeni, nem ismert tények határozzák meg.

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletének további rendelkezései törvényesek, így a kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 605. § (1) bekezdésének felhívásával.

[27] A másodfellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése zárja ki.

Debrecen, 2026. január 19.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.

a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs s. k.

Dr. Sörös László s. k.

előadó bíró

bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.B.63/2024/34. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. január 19.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.

a tanács elnöke